

UZASADNIENIE

Projekt ustawy o zmianie ustawy o samorządzie województwa oraz niektórych innych ustaw, zwany dalej „projektem ustawy”, realizuje kamień milowy nr A43G dla reformy A3.1. „Kadry dla nowoczesnej gospodarki: poprawa dopasowania umiejętności i kwalifikacji do wymogów rynku pracy”, ujętej w Krajowym Planie Odbudowy i Zwiększania Odporności, zwanym dalej „KPO”, przyjętym przez Radę Ministrów 30 kwietnia 2021 r. Zgodnie z założeniami KPO, kamień milowy A43G ma zostać zrealizowany do końca 2025 r.

KPO jest planem rozwojowym określającym cele związane z odbudową i tworzeniem odporności społeczno-gospodarczej Polski po kryzysie spowodowanym pandemią wywołaną wirusem SARS-CoV-2 oraz służące ich realizacji reformy i inwestycje. Realizacja KPO służy promowaniu spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej przez zwiększenie odporności, gotowości na wypadek sytuacji kryzysowych, zdolności dostosowawczych i potencjału wzrostu gospodarczego, łagodzeniu społecznych i gospodarczych skutków kryzysu, wspieraniu zielonej transformacji, przyczynianiu się do realizacji unijnych celów w zakresie transformacji ekologicznej i cyfrowej.

Przedmiotem projektu ustawy jest m.in. określenie praw i obowiązków regionów w zakresie koordynacji polityki w dziedzinie umiejętności oraz zapewnienia im narzędzi umożliwiających wpływ na ofertę edukacyjną dostępną na ich terytorium, przede wszystkim poprzez uregulowanie statusu prawnego Wojewódzkich Zespołów Koordynacji do spraw polityki umiejętności. Wojewódzkie Zespoły Koordynacji do spraw polityki umiejętności będą stanowić kluczowe narzędzie realizacji „Zintegrowanej Strategii Umiejętności 2030, zwanej dalej „ZSU”, w ujęciu terytorialnym. ZSU wyznacza kierunki interwencji państwa w zakresie rozwoju i wykorzystania umiejętności na rzecz budowania wysokiej jakości życia. Zgodnie z ZSU, umiejętności mają zasadnicze znaczenie dla rozwoju osobistego, społecznego i gospodarczego, dlatego też skuteczne rozwijanie i wykorzystywanie umiejętności podstawowych, przekrojowych i zawodowych powinno przyczyniać się do dobrobytu gospodarczego i spójności społecznej Polski. Rozwojowi umiejętności zawodowych rozumianych jako zdolność wykorzystania wiedzy z określonej branży lub dziedziny oraz nabytych sprawności do wykonywania określonych i specyficznych dla danej profesji działań powinno towarzyszyć kształtowanie umiejętności podstawowych, takich jak m.in. rozumienie zmian powodowanych przez działalność ludzką oraz umiejętności

przekrojowych, w tym odpowiedzialnego korzystania z technologii cyfrowych do celów uczenia się, pracy i udziału w społeczeństwie.

Dla osiągnięcia celów ZSU konieczne jest zapewnienie komplementarności i synergii działań podejmowanych na poziomie krajowym, regionalnym i lokalnym, a także zapewnienie, że rozwój umiejętności będzie miał charakter równomierny w ujęciu terytorialnym. Kluczowym założeniem jest także poprawa dopasowania oferty kształcenia i szkolenia zawodowego do potrzeb lokalnych rynków pracy, zwłaszcza w kontekście transformacji cyfrowej, zielonej oraz wdrażania nowoczesnych technologii w gospodarce. Realizacja ww. założeń będzie możliwa dzięki nadaniu nowych praw i obowiązków samorządowi województwa oraz uregulowaniu statusu prawnego Wojewódzkich Zespołów Koordynacji do spraw polityki umiejętności.

Projekt ustawy został przygotowany z uwzględnieniem wniosków ze współpracy z regionami w ramach przygotowania i dotychczasowej realizacji inwestycji KPO A3.1.1 pn. „Wsparcie rozwoju nowoczesnego szkolenia zawodowego, szkolnictwa wyższego oraz uczenia się przez całe życie” (w tej części inwestycji, która dotyczy koordynacji polityki umiejętności). W trakcie prac nad głównymi założeniami projektu przeprowadzono spotkania prekonsultacyjne z przedstawicielami obecnie działających Wojewódzkich Zespołów Koordynacji do spraw polityki umiejętności, powołanych przez zarządy wszystkich województw jako element ww. inwestycji. Celem tego dialogu było zapewnienie zgodności proponowanych przepisów ustawy z rzeczywistymi potrzebami regionów oraz zapewnienie ich efektywnego udziału we wdrażaniu reformy, której kluczowym elementem jest realizacja kamienia milowego A43G.

Projekt ustawy przewiduje następujące rozwiązania:

1. Zadania województwa w obszarze rozwoju umiejętności

Zgodnie z ustawą z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz. U. z 2025 r. poz. 581), zwaną dalej „ustawą o samorządzie województwa”, samorząd województwa prowadzi politykę rozwoju województwa, na którą składa się m.in. tworzenie warunków rozwoju gospodarczego, w tym kreowanie rynku pracy oraz wspieranie i prowadzenie działań na rzecz podnoszenia poziomu wykształcenia obywateli. Niemniej, na gruncie obecnych przepisów brakuje stabilnych mechanizmów zapewniających spójną koordynację działań związanych z uczeniem się przez całe życie, obejmujących kształcenie zawodowe, szkolnictwo wyższe oraz edukację dorosłych. Przy samorządach wojewódzkich funkcjonują gremia zajmujące się zarządzaniem szkolnictwem branżowym, jednak ich działania ograniczają się głównie do

wybranych szkół i placówek korzystających ze wsparcia Funduszy Europejskich w ramach Programów Regionalnych lub koncentrują się na integracji kształcenia ustawicznego.

Odpowiedzią na ww. wyzwanie jest art. 1 pkt 1 projektu ustawy (dotyczący dodawanego art. 10d w ustawie o samorządzie województwa), zgodnie z którym województwo ma za zadanie planować, koordynować i monitorować działania na rzecz rozwoju umiejętności mieszkańców województwa w dziedzinie uczenia się przez całe życie, w tym kształcenia i szkolenia zawodowego. Powyższa propozycja stanowi jednocześnie realizację elementu kamienia milowego A43G KPO, zakładającego wprowadzenie obowiązków województw dotyczących polityki w zakresie umiejętności. Natomiast przepis art. 1 pkt 2 lit. a projektu ustawy (dotyczący zmiany art. 11 ust. 1 ustawy o samorządzie województwa) wprowadza obowiązek uwzględnienia, wśród celów strategii rozwoju województwa, rozwoju umiejętności mieszkańców i promowania idei uczenia się przez całe życie. Określenie tego celu, obok pięciu innych celów, jakie samorząd województwa ma uwzględnić w strategii rozwoju województwa, o których mowa w art. 11 ust. 1 ustawy o samorządzie województwa, podkreśla kluczową rolę adekwatnych umiejętności mieszkańców i uczenia się przez całe życie dla rozwoju społeczno-gospodarczego polskich regionów. Jednocześnie przepis art. 1 pkt 2 lit. b projektu ustawy (dotyczący zmiany art. 11 ust. 1e ustawy o samorządzie województwa) przewiduje obowiązek aktualizacji strategii rozwoju województwa w zakresie ww. nowego celu co najmniej raz na 5 lat, co zapewnia odpowiednią perspektywę czasową na dokonanie ewaluacji pierwotnych założeń w zakresie celu, jakim jest rozwój umiejętności w regionie oraz jest spójne z opisem kamienia milowego A43G KPO.

2. Wojewódzkie Zespoły Koordynacji do spraw polityki umiejętności

Projekt ustawy ma również na celu uregulowanie statusu prawnego Wojewódzkich Zespołów Koordynacji do spraw polityki umiejętności, zwanych dalej „WZK”, które obecnie funkcjonują i będą funkcjonowały do dnia 30 czerwca 2026 r. na zasadach pilotażowych w ramach projektów realizowanych w zakresie inwestycji A3.1.1 „Wsparcie rozwoju nowoczesnego szkolenia zawodowego, szkolnictwa wyższego oraz uczenia się przez całe życie” KPO, a które nie mają uregulowanego statusu prawnego w przepisach powszechnie obowiązujących, co powoduje ograniczoną skuteczność i trwałość podejmowanych przez nie działań.

Uregulowanie statusu prawnego WZK w ustawie o samorządzie województwa stanowi odpowiedź na rosnące wyzwania w zakresie integracji edukacji, rynku pracy i rozwoju

kompetencji zawodowych w regionach oraz zapewnienia skutecznego dialogu społecznego z uwzględnieniem interesów różnych grup społecznych i gospodarczych. W obliczu dynamicznych zmian społeczno-gospodarczych, które wpływają na potrzeby kwalifikacyjne rynku pracy, WZK będą doradzać zarządowi województwa, który planuje, koordynuje i monitoruje działania na rzecz rozwoju umiejętności mieszkańców województwa w dziedzinie uczenia się przez całe życie, w tym kształcenia i szkolenia zawodowego, w tematach wdrażania i realizacji polityki rozwoju województwa w zakresie rozwoju umiejętności mieszkańców i promowania idei uczenia się przez całe życie oraz przedstawiać zarządowi województwa rekomendacje, dotyczące wdrażania polityk publicznych, obejmujących obszar uczenia się przez całe życie.

Istniejące struktury, takie jak wojewódzkie rady rynku pracy, pełnią istotną rolę w opiniowaniu zasadności kształcenia w danym zawodzie zgodnie z potrzebami rynku pracy, jednak ich kompetencje nie mają charakteru wiążącego, co ogranicza ich wpływ na kształtowanie oferty edukacyjnej. WZK będą natomiast pełniły funkcję opiniodawczo-doradczą a ich rekomendacje w zakresie dostosowania umiejętności i oferty edukacyjnej do potrzeb rynku pracy będą miały realne przełożenie na decyzje podejmowane przez jednostki systemu oświaty. Wprowadzenie nowego organu o zwiększonej sprawczości – względem wojewódzkich rad rynku pracy – wspierającego województwo, pozwoli temu ostatniemu na efektywniejszą koordynację polityki edukacyjnej na poziomie regionalnym.

Zgodnie z art. 1 pkt 3 lit. b projektu ustawy (art. 12 ust. 1 ustawy o samorządzie województwa), samorząd województwa przy formułowaniu strategii rozwoju województwa i realizacji polityki rozwoju, oprócz obecnych podmiotów wymienionych w art. 12 ust. 1 ustawy o samorządzie województwa, będzie współpracował także z WZK. Warto wskazać, że art. 1 pkt 3 lit. a projektu ustawy (art. 12 ust. 1 ustawy o samorządzie województwa) przewiduje zmianę wymienionych „szkół wyższych” na „uczelnie”, co stanowi ujednolicenie terminologii z ustawą z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2024 r. poz. 1571, z późn. zm.).

WZK, które będą działać przy zarządzie województwa jako organy opiniodawczo-doradcze, zostały uregulowane w nowo dodawanym rozdziale 3a ustawy o samorządzie wojewódzkim (art. 1 pkt 4 projektu ustawy). Zadania, jakie mają realizować WZK, wynikają z założeń, przyjętych w KPO i zapewniają wpływ WZK na:

- 1) dostosowanie, na poziomie województwa, ofert kształcenia i szkolenia zawodowego do potrzeb w zakresie umiejętności;
- 2) monitorowanie i ocenę regionalnej polityki w zakresie umiejętności.

Dodatkowo, wpływ na zakres zadań WZK przewidzianych projektem ustawy miały prekonsultacje z przedstawicielami obecnie działających, pilotażowych WZK, powołanych przez zarządy wszystkich województw w ramach projektów realizowanych w zakresie inwestycji A3.1.1 „Wsparcie rozwoju nowoczesnego szkolenia zawodowego, szkolnictwa wyższego oraz uczenia się przez całe życie”.

Zgodnie z projektem ustawy do zadań WZK należy: opiniowanie strategii rozwoju województwa, przedstawianie rekomendacji zarządowi województwa dotyczących wdrażania i realizacji polityki rozwoju województwa w zakresie rozwoju umiejętności mieszkańców i promowania idei uczenia się przez całe życie, przedstawianie rekomendacji zarządowi województwa dotyczących wdrażania polityk publicznych, o których mowa w rozdziale 3b ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2025 r. poz. 198), obejmujących obszar uczenia się przez całe życie, wydawanie opinii o zasadności lub o braku zasadności kształcenia w danym zawodzie zgodnie z potrzebami rynku pracy, coroczne opiniowanie wykazu zawodów, w których za przygotowanie zawodowe młodocianych pracowników może być dokonywana refundacja, o której mowa w art. 348 ust. 1 ustawy z dnia 20 marca 2025 r. o rynku pracy i służbach zatrudnienia (Dz. U. z 2025 r. poz. 620), delegowanie przedstawicieli do rad branżowych centrów umiejętności, przekazywanie Instytutowi Badań Edukacyjnych – Państwowemu Instytutowi Badawczemu informacji dotyczących zapotrzebowania na zawody w danym województwie, współpraca w zakresie rozwoju umiejętności mieszkańców z organami administracji publicznej, organizacjami pozarządowymi i podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2024 r. poz. 1491, z późn. zm.), a także innymi podmiotami działającymi w obszarze kształcenia i szkolenia zawodowego oraz uczenia się przez całe życie, a ponadto współpraca z WZK działającymi na terenie innych województw.

Warto wskazać, że zadanie WZK dotyczące przedstawiania rekomendacji zarządowi województwa w zakresie wdrażania polityk publicznych, o których mowa w rozdziale 3b ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, będzie realizowane w ten sposób, że rekomendacja będzie przedstawiana zarządowi województwa po raz pierwszy w terminie do dnia 30 listopada 2026 r., a następnie będzie podlegała aktualizacji nie rzadziej niż co 5 lat. Dodatkowo rekomendacja i jej aktualizacje będą przekazywane również do

wiadomości ministrowi właściwemu do spraw oświaty i wychowania. Niniejsze rozwiązanie wynika z doświadczeń dotyczących sposobu działania obecnie funkcjonujących WZK w ramach projektów realizowanych w zakresie inwestycji A3.1.1 „Wsparcie rozwoju nowoczesnego szkolenia zawodowego, szkolnictwa wyższego oraz uczenia się przez całe życie”, a także stanowi konsekwencje zobowiązań przyjętych przez Polskę w związku z realizacją kamienia milowego A43G.

Kolejnym istotnym zadaniem WZK jest wydawanie opinii o zasadności lub o braku zasadności kształcenia w danym zawodzie zgodnie z potrzebami rynku pracy. Opinia ta jest wydawana na wniosek dyrektora szkoły, złożony w terminie 14 dni od dnia otrzymania od wojewódzkiej rady rynku pracy opinii o braku zasadności kształcenia w danym zawodzie zgodnie z potrzebami rynku pracy, o której mowa w art. 8 ust. 2 pkt 3 ustawy z dnia 20 marca 2025 r. o rynku pracy i służbach zatrudnienia. Opinia WZK o zasadności lub o braku zasadności kształcenia w danym zawodzie będzie ostateczna i nie będzie przysługiwać od niej odwołanie. Rozwiązanie to wskazuje na istotną rolę WZK w dostosowywaniu oferty kształcenia i szkolenia zawodowego zgodnie ze zdiagnozowanym zapotrzebowaniem na umiejętności w danym województwie.

Ponadto, nowo dodawany rozdział 3a ustawy o samorządzie wojewódzkim (art. 1 pkt 4 projektu ustawy), określa także m.in. tryb pracy WZK, skład WZK, tryb powoływania członków, długość kadencji WZK, czy też finansowanie WZK. Proponowany skład WZK przewidziany dodawanym art. 46c ustawy o samorządzie województwa ma zagwarantować, że wśród jego członków znajdą się przedstawiciele wszystkich znaczących instytucji, mających wpływ (na poziomie województwa) na rozwój umiejętności mieszkańców województwa w dziedzinie uczenia się przez całe życie, w tym kształcenia i szkolenia zawodowego, a ze względu na oczekiwaną od nich wiedzę i doświadczenie, będą oni mogli skutecznie realizować zadania przewidziane dla WZK.

Na funkcjonowanie i realizację zadań WZK, w tym na funkcjonowanie biura koordynacji WZK, każde województwo otrzyma dotację celową z rezerwy celowej budżetu państwa (nowo dodawany art. 46g i art. 46h ustawy o samorządzie województwa). Gwarancja finansowania pozwala na długofalowe planowanie działań WZK, co zapewni sprawne realizowanie jego zadań. Stała dotacja celowa oznacza również, że województwa nie będą musiały ponosić dodatkowych kosztów związanych z utrzymaniem WZK, co zwiększa efektywność i minimalizuje obciążenia dla samorządów, nie ograniczając jednocześnie możliwości dodatkowego finansowania realizacji działań WZK na poziomie wojewódzkim, ze środków krajowych lub europejskich. Kwota przewidziana na finansowanie działalności biura

koordynacji WZK w ujęciu rocznym (tak jak określono w art. 13 projektu ustawy określającego maksymalne limity wydatków budżetu państwa przeznaczonych na wykonywanie zadań WZK wynikających z projektu ustawy), została oszacowana na podstawie kosztów funkcjonowania WZK w formie pilotażowej, w ramach inwestycji KPO.

3. Zmiany przewidziane w innych ustawach

Wprowadzenie WZK wymaga także zmiany wybranych przepisów ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2025 r. poz. 1043), ustawy z dnia 20 marca 2025 r. o rynku pracy i służbach zatrudnienia i ustawy z dnia 15 lipca 2020 r. o zmianie ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1378, z późn. zm.).

W przypadku ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe zmianie ulegają przepisy dotyczące konieczności uzyskania opinii o zasadności kształcenia w danym zawodzie zgodnie z potrzebami rynku pracy. Mianowicie zgodnie z rozwiązaniami przewidzianymi w ustawie z dnia 20 marca 2025 r. o rynku pracy i służbach zatrudnienia (art. 4 projektu ustawy) dotyczącymi wydawania przez wojewódzkie rady rynku pracy także opinii o braku zasadności kształcenia w danym zawodzie zgodnie z potrzebami rynku pracy, a także zmian przewidzianych ustawą o samorządzie wojewódzkim (art. 1 projektu ustawy) dotyczących m.in. możliwości odwołania się przez dyrektora szkoły do WZK w drodze złożenia wniosku o wyrażenie opinii o zasadności kształcenia w danym zawodzie zgodnie z potrzebami rynku pracy w terminie 14 dni od dnia otrzymania od wojewódzkiej rady rynku pracy opinii o braku zasadności kształcenia w danym zawodzie – konieczne są zmiany przepisów ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe. W związku z powyższym zmianie ulegają przepisy dotyczące konieczności przedstawienia opinii o zasadności kształcenia w danym zawodzie zgodnie z potrzebami rynku pracy, tj. w przypadku:

- 1) wniosku o wyrażenie zgody na prowadzenie eksperymentu pedagogicznego w szkole lub placówce (art. 45 ust. 11 ww. ustawy);
- 2) ustalania zawodów, w których ma być prowadzone kształcenie zawodowe (art. 68 ust. 7–7b ww. ustawy);
- 3) zgłoszenia (szkoły prowadzącej kształcenie zawodowe) do ewidencji prowadzonej przez jednostkę samorządu terytorialnego obowiązana do prowadzenia odpowiedniego typu publicznych szkół i placówek (art. 168 ust. 5a ww. ustawy);
- 4) wniosku o uznanie szkoły za eksperymentalną (art. 178 ust. 3 ww. ustawy).

WZK jako organy opiniodawczo-doradcze będą pełnić istotną rolę w monitorowaniu zapotrzebowania na kompetencje w poszczególnych branżach oraz rekomendowaniu niezbędnych działań edukacyjnych na poziomie regionalnym. Formułowane przez WZK ww. opinie pozwolą zatem na skuteczniejsze prognozowanie trendów na rynku pracy i będą stanowiły istotny wpływ na ofertę kształcenia zawodowego w danym województwie.

W związku z powyższym zmiana w zakresie art. 68 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (art. 2 pkt 3 projektu ustawy) jest bardzo istotna dla lepszego dostosowania umiejętności zawodowych do realnych wymagań rynku pracy i gospodarki. Wojewódzka rada rynku pracy nadal będzie odgrywać ważną rolę w procesie (tj. wydawać opinię o zasadności lub o braku zasadności kształcenia w danym zawodzie), ale wydawanie opinii – na wniosek dyrektora szkoły – przez WZK zapewni bardziej kompleksowe podejście w przypadkach budzących wątpliwości (np. czy kształcenie w danym zawodzie powinno się odbywać w danej szkole czy też województwie), czyli będzie stanowiło ostateczne potwierdzenie zasadności bądź braku zasadności kształcenia w danym zawodzie. Uruchomienie kształcenia w danym zawodzie będzie możliwe jedynie w przypadku przedstawienia opinii o zasadności kształcenia w danym zawodzie, wydanej przez wojewódzką radę rynku pracy albo przez WZK, co zgodnie z KPO zapewni realny wpływ WZK na kształt oferty kształcenia i szkolenia zawodowego w województwie.

Zmiany przewidziane w ustawie z dnia 20 marca 2025 r. o rynku pracy i służbach zatrudnienia (art. 4 projektu ustawy) w zakresie funkcjonowania wojewódzkich rad rynku pracy polegają na dodaniu, że wojewódzkie rady rynku pracy obok wydawania opinii o zasadności kształcenia w danym zawodzie zgodnie z potrzebami rynku pracy będą wydawać także opinie o braku zasadności kształcenia w danym zawodzie zgodnie z potrzebami rynku pracy. Stanowi to konsekwencję ustanowienie WZK jako organu odwoławczego w stosunku do wydawanych opinii przez wojewódzkie rady rynku pracy. W przypadku, gdy wojewódzka rada rynku pracy wyda opinię o braku zasadności kształcenia w danym zawodzie zgodnie z potrzebami rynku pracy, dyrektorzy szkół prowadzących kształcenie zawodowe będą mogli złożyć wniosek do WZK o wydanie stosownej opinii w tym zakresie.

Dodatkowo dotychczasowe zadanie wojewódzkich rad rynku pracy dotyczące corocznego opiniowania wykazu zawodów, w których za przygotowanie zawodowe młodocianych pracowników może być dokonywana refundacja, o której mowa w art. 348 ust. 1 ustawy z dnia 20 marca 2025 r. o rynku pracy i służbach zatrudnienia – zostało skreślone w art. 8 ust. 2 pkt 7 ustawy z dnia 20 marca 2025 r. o rynku pracy i służbach zatrudnienia (art. 4 pkt 1 lit. b tiret

drugie projektu ustawy) i przypisane WZK (art. 1 pkt 4 w zakresie art. 46a ust. 2 pkt 5 projektu ustawy). Propozycja powyższego rozwiązania wynika z przeprowadzonych prekonsultacji, w ramach których zgłoszono potrzebę zmian w powyższym zakresie.

Ponadto w przypadku corocznego określenia i ogłaszania w wojewódzkim dzienniku urzędowym wykazu zawodów, w przypadku których za przygotowanie zawodowe młodocianych pracowników może być dokonywana refundacja, o której mowa w art. 348 ust. 1 ustawy z dnia 20 marca 2025 r. o rynku pracy i służbach zatrudnienia, projekt ustawy przewiduje zmianę polegającą na tym, że opracowanie i ogłoszenie ww. wykazu ma następować po zasięgnięciu opinii przez WZK, a nie jak dotychczas przez wojewódzkie rady rynku pracy (art. 4 pkt 2 projektu ustawy).

W ustawie z dnia 15 lipca 2020 r. o zmianie ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju oraz niektórych innych ustaw (art. 3 projektu ustawy) przewidziano zmianę przepisu art. 31 ust. 1 ww. ustawy, który powoduje konieczność uwzględnienia w strategiach rozwoju województw do dnia 31 grudnia 2026 r. nowego celu jakim jest „rozwój umiejętności mieszkańców i promowanie idei uczenia się przez całe życie” (art. 1 pkt 2 projektu ustawy), przy czym jeśli wymóg ten nie zostanie spełniony, ww. strategie utracą moc z dniem 31 grudnia 2026 r. – co stanowi analogicznie rozwiązanie do tego, jakie było przewidziane pierwotnym brzmieniem przepisu art. 31 ust. 1 ww. ustawy w odniesieniu do pozostałych wymogów dotyczących struktury i formy strategii rozwoju województw. Przyjęte rozwiązanie ma zapewnić dostosowanie strategii rozwoju województw do projektowanych przepisów ustawy.

Zgodnie z art. 5 projektu ustawy sejmiki województw mają obowiązek dostosowania uchwały określającej strategię rozwoju województwa do zmian wprowadzonych niniejszą ustawą, w terminie do dnia 31 grudnia 2026 r. w przypadku gdy sejmiki województwa podjęły w okresie od dnia 13 listopada 2020 r. do dnia 1 stycznia 2026 r. (tj. przed dniem wejścia w życie zmian przewidzianych projektem ustawy) uchwał określających strategię rozwoju województwa. Regulacja ta stanowi konsekwencję zmian wprowadzanych projektem ustawy i jest związana z art. 3 projektu ustawy, tj. przepisem art. 31 ust. 1 ustawy z dnia 15 lipca 2020 r. o zmianie ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju oraz niektórych innych ustaw.

Przepisy art. 6 i art. 7 projektu ustawy regulują sytuację dotychczasowych WZK funkcjonujących w ramach projektów realizowanych w zakresie w inwestycji A3.1.1 „Wsparcie rozwoju nowoczesnego szkolenia zawodowego, szkolnictwa wyższego oraz uczenia

się przez całe życie”, które będą działać do dnia 30 czerwca 2026 r. Z kolei przepisy art. 8 i 9 projektu ustawy regulują sytuację nowych WZK, określając do kiedy ma być powołany pierwszy skład WZK, kiedy ma być przyjęty pierwszy regulamin oraz kiedy zostanie im przyznane pierwsze finansowanie. I tak powołanie pierwszego składu nowego WZK w oparciu o zmienione przepisy ustawy o samorządzie województwa musi nastąpić do dnia 1 lipca 2026 r., natomiast ustanowienie pierwszego regulaminu WZK ma nastąpić w terminie 30 dni od daty powołania pierwszego składu WZK. Natomiast dotacja dla WZK w roku 2026 będzie przekazywana w terminie 30 dni od dnia poinformowania ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania o podjęciu uchwały w sprawie powołania członków WZK, jednak nie wcześniej niż przed dniem 1 lipca 2026 r.

Przyjęte rozwiązania, w tym określone terminy przewidziane w art. 6–9 projektu ustawy mają na celu uniknięcie funkcjonowania jednocześnie w danym województwie dwóch WZK, tj. dotychczasowych WZK funkcjonujących w ramach projektów realizowanych w zakresie inwestycji A3.1.1 „Wsparcie rozwoju nowoczesnego szkolenia zawodowego, szkolnictwa wyższego oraz uczenia się przez całe życie”, oraz nowych WZK, które będą powstawały w oparciu o projektowane rozwiązania.

Natomiast przepis art. 10 projektu ustawy przewiduje, że:

- 1) do dnia 1 lipca 2026 r. wojewódzkie rady rynku pracy będą wydawać opinie o zasadności kształcenia w danym zawodzie zgodnie z potrzebami rynku pracy zgodnie z przepisami dotychczasowymi;
- 2) wydane przed dniem 1 lipca 2026 r. opinie o zasadności kształcenia w danym zawodzie zgodnie z potrzebami rynku pracy wydane przez wojewódzkie rady rynku pracy pozostają w mocy;
- 3) do dnia 1 lipca 2026 r.:
 - a) wnioski o wydanie opinii o zasadności kształcenia w danym zawodzie zgodnie z potrzebami rynku pracy,
 - b) wnioski o wyrażenie zgody na prowadzenie eksperymentu pedagogicznego w szkole lub placówce, o których mowa w 45 ust. 9 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe,
 - c) wnioski o uznanie szkoły za eksperymentalną, o których mowa w art. 178 ust. 3 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe,
 - d) zgłoszenia szkół do ewidencji, o której mowa w art. 168 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe

– są składane i rozpatrywane zgodnie z przepisami dotychczasowymi, co oznacza, że przed dniem 1 lipca 2026 r. dyrektorzy szkół nie będą mieć możliwości odwołania się do WZK, z tym że jeśli ww. wnioski i zgłoszenia zostaną złożone przed dniem 1 lipca 2026 r., ale nierozpatrzone przed dniem 1 lipca 2026 r. (czyli kiedy będą już obowiązywać nowe przepisy, w tym będą funkcjonować WZK) a wojewódzka rada rynku pracy wyda po dniu 1 lipca 2026 r. opinię o braku zasadności kształcenia w danym zawodzie zgodnie z potrzebami rynku pracy, to dyrektor szkoły będzie mógł wystąpić do WZK o wydanie opinii o zasadności kształcenia w danym zawodzie.

Powyższe rozwiązania mają zapewnić płynność zadań realizowanych przez wojewódzkie rady rynku pracy oraz umożliwić przygotowanie się wojewódzkich rad rynku pracy do realizowania zmienionych zadań.

Przepis art. 11 projektu ustawy nakłada obowiązek na branżowe centra umiejętności na dostosowanie do dnia 30 września 2026 r. swoich statutów w zakresie zmian dotyczących składu osobowego rady. Zmiana będzie polegać na zastąpieniu dotychczasowego przedstawiciela wojewódzkiej rady rynku pracy w radzie branżowego centrum umiejętności – przedstawicielem WZK. Jednocześnie wskazano, że do dnia 31 października 2026 r. rady branżowych centrów umiejętności mogą funkcjonować w dotychczasowym składzie, tj. z przedstawicielem wojewódzkiej rady rynku pracy.

Natomiast art. 12 projektu ustawy wskazuje, że w 2026 r. przy określaniu wykazu zawodów, w których za przygotowanie zawodowe młodocianych pracowników może być dokonywana refundacja, o której mowa w art. 348 ust. 1 ustawy z dnia 20 marca 2025 r. o rynku pracy i służbach zatrudnienia – nadal będzie wzięta pod uwagę opinia wojewódzkiej rady rynku pracy.

Proponuje się, aby projekt ustawy wszedł w życie z dniem 1 stycznia 2026 r., przy czym przepisy przejściowe wskazują, że nowe rozwiązania przewidziane projektem ustawy będą miały zastosowanie od dnia 1 lipca 2026 r. jednocześnie wskazując, że WZK powołane na podstawie przepisów ustawowych będą funkcjonować od dnia 1 lipca 2026 r. Natomiast dotychczasowe WZK funkcjonujące w ramach projektów realizowanych w zakresie inwestycji A3.1.1 „Wsparcie rozwoju nowoczesnego szkolenia zawodowego, szkolnictwa wyższego oraz uczenia się przez całe życie” będą działać do dnia 30 czerwca 2026 r. W związku z powyższym termin wejścia w życie przepisów umożliwiających powołanie nowych WZK zbiega się z datą zakończenia ww. inwestycji A3.1.1 (określoną w KPO na 30 czerwca 2026 r.), czyli z terminem

funkcjonowania dotychczasowych WZK działających w ramach inwestycji A3.1.1. Warto wskazać, że określony termin wejścia w życie wynika z harmonogramu realizacji KPO, przy czym wymogiem KPO jest również przedłożenie do końca 2025 r. opublikowanej ustawy, która będzie regulować rozwiązania przewidziane kamieniem milowym A43G.

Projekt ustawy nie zawiera przepisów technicznych i w związku z tym nie będzie podlegał procedurze notyfikacji aktów prawnych określonej w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039 oraz z 2004 r. poz. 597).

Przedmiot regulacji nie jest objęty zakresem prawa Unii Europejskiej.

Projekt ustawy nie wymaga przedstawienia właściwym organom i instytucjom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia.

Projekt ustawy nie podlega ocenie w zakresie oceny skutków regulacji w trybie § 32 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2024 r. poz. 806 oraz z 2025 r. poz. 408).

Projekt ustawy nie będzie miał wpływu na działalność mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców w rozumieniu ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2024 r. poz. 236, z późn. zm.).

Odnosząc się do § 12 pkt 1 w związku z § 132 załącznika do rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 czerwca 2002 r. w sprawie „Zasad techniki prawodawczej” (Dz. U. z 2016 r. poz. 283) należy stwierdzić, że projekt ustawy uwzględnia regulacje, w stosunku do których nie ma możliwości, aby mogły być podjęte za pomocą alternatywnych środków.